



ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๑๒๙๐๗

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา  
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ  
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขอรังวัด การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินของวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๒/ว ๘๖๔๖ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๗

๒. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๑)/ว ๖๓๘๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมที่ดินได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน การแบ่งแยกที่ดิน และการระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินของวัด และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ได้แจ้งแนวทางการลงชื่อเจ้าของที่ดินในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและการเขียนข้างเคียง และการรับรองแนวเขตที่ดินเพื่อให้จังหวัดถือปฏิบัติ นั้น

กรมที่ดินขอเรียนว่า มหาเถรสมาคมได้ออกระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ซึ่งเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน และการแบ่งแยกที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ และหลักเกณฑ์กรณีวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ที่ติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมีปัญหาทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ตามข้อ ๕, ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบข้างต้น โดยกรณีวัดในพระพุทธศาสนาซึ่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว ที่สำนักสงฆ์ที่ธรณีสงฆ์ และที่ธรณีสงฆ์ของสำนักสงฆ์ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขตที่ดิน และการแบ่งแยกที่ดิน ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ในส่วนของการระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าว ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งสำนักงานที่ดินทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำหรับกรณีวัดร้าง ที่ธรณีสงฆ์ร้าง ที่สำนักสงฆ์ร้าง หรือที่ธรณีสงฆ์ของสำนักสงฆ์ร้าง คงเดิมให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๒ โดยเป็นหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรพจน์ เพ็ญพาส)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๘๑



ระเบียบมหาเถรสมาคม  
ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

.....  
โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด โดยปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม  
มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘  
เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่อง การจัดการที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานานประกอบด้วย  
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้  
แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม  
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย  
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า "ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด" พ.ศ. ๒๕๖๗
- ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป
- ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
- ข้อ ๔ ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคม รักษาการตามระเบียบนี้
- ข้อ ๕ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่วัด  
ให้ดำเนินการ ดังนี้
  - ๕.๑ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร  
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ  
ร่วมเป็นสักขีพยาน
  - ๕.๒ วัดที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาส  
ไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด  
กรณีที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ  
ร่วมเป็นสักขีพยาน
- ข้อ ๖ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่ธรณีสงฆ์  
ให้ดำเนินการ ดังนี้
  - ๖.๑ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือ  
บุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ  
ร่วมเป็นสักขีพยาน
  - ๖.๒ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร  
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

แถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ หน้าที่

กรณีที่ดินสงฆ์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ  
ร่วมเป็นสักขีพยาน

๖.๓ ที่ดินสงฆ์ที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตั้งวัด ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร  
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ  
หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณีอันเป็นที่ตั้ง ที่ดินสงฆ์ ร่วมเป็นสักขีพยาน

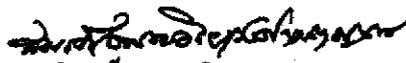
ข้อ ๗ การรับรองเขตที่วัดหรือที่ดินสงฆ์

๗.๑ กรณีที่วัดหรือที่ดินสงฆ์ ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของเอกชน ให้เจ้าอาวาส  
มอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

๗.๒ กรณีที่วัดหรือที่ดินสงฆ์ ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมีปัญหา  
ทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ  
ร่วมเป็นสักขีพยาน ในส่วนภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๘ ข้อตกลงใด ๆ ในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗



(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม